

REFLEKSJE O FOTOGRAMETRII I TELEDETEKCJI*

Andrzej Świątkiewicz

Instytut Geodezji i Geoinformatyki, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Osiemdziesiąta rocznica powstania Polskiego Towarzystwa Fotogrametrii i Teledetekcji obchodzona jest we Wrocławiu. Osiemdziesiąt lat w życiu człowieka to jest już sporo. Z tego względu przytoczę odpowiednią klasyfikację wieku. Jest ona następująca: do 30 lat – dzieci, 30÷50 lat – młodzież, 50÷70 lat – wiek średni, 70÷90 lat – wiek dojrzały, 90÷110 lat – wiek starszy, powyżej 110 lat wiek starczy. Tak więc, patrząc na uczestników Sympozjum, widać: trochę dzieci, dużo młodzieży, większość to ludzie w średnim wieku oraz parę osób już dojrzałych.

Międzynarodowe Towarzystwo Fotogrametrii powołano w 1910 roku, a więc równo 100 lat temu. Polskie Towarzystwo Fotogrametrii powstało w 1930 r., tzn. o 20 lat później.

Jubileusze skłaniają do refleksji. Ogólna refleksja o fotogrametrii i teledetekcji wynika z postępów rozwoju naszej cywilizacji. Są to – w pewnym uproszczeniu – rozwojowe cykle 50-letnie. Około 150 lat temu znana już była i stosowana fotografia czarno-biała. Około 100 lat temu konstruowano już samoloty, które później były nośnikami aparatów fotograficznych (kamer pomiarowych). Od roku 1957 uruchomiono sztuczne satelity naszej Ziemi. W tych satelitach bezzałogowych i załogowych umieszczane były i są różne sensory do pozyskiwania obrazów, także dla potrzeb fotogrametrii i teledetekcji.

Ten 50-letni cykl wpisuje się w rozwój wyższego szkolnictwa technicznego we Wrocławiu. Bowiem w roku 1910 uruchomiono Technische Hochschule Breslau, której to uczelni kontynuatorem od 1945 roku jest Politechnika Wrocławska – jedna z najlepszych uczelni technicznej w Polsce. Nadmienić należy, że w 1926 roku powołano we Wrocławiu Aerokartographisches Institut Breslau. Ten Instytut wykonywał głównie zdjęcia lotnicze Dolnego Śląska i Wrocławia. Niektóre z nich były włączone w publikacje doc. dr hab. Edwarda Tomaszewskiego z Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Wrocławskiego i opublikowane w Zeszytach Naukowych „Fotointerpretacja w Geografii”.

Współcześnie rozwijana jest także w Politechnice Wrocławskiej mikrofonika. Jednym z realizowanych kierunków badawczych i technologicznych jest konstruowanie elektronicznych matryc fotograficznych, których piksel będzie miał wymiary zbliżone do „punktów” obrazów fotochemicznych, a więc około 1 μm .

Obecny jubileusz ma także związek – z racji miejsca obchodów – z jubileuszem 50-lecia utworzenia we Wrocławiu studiów geodezyjnych. W roku 1960 uruchomiono w Krakowie, w Olsztynie i we Wrocławiu studia geodezyjne, które miały w owym czasie

* Artykuł nierecenzowany, jest skróconą wersją referatu wygłoszonego podczas sesji jubileuszowej XVII Ogólnopolskiego Sympozjum Naukowego „Nowoczesne metody pozyskiwania i modelowania danych w fotogrametrii i teledetekcji”, Wrocław, 23-25.09.2010 r.

wspierać przemiany w strukturach własnościowych gruntów. Jednakże ukierunkowanie tych studiów w zakresie geodezji i kartografii zachowało właściwe proporcje i rozwój, co po 50 latach jest bezsprzeczne.

W Zakładzie Fotogrametrii byłej Katedry Geodezji i Fotogrametrii Akademii Rolniczej we Wrocławiu (obecnie Instytut Geodezji i Geoinformatyki Uniwersytetu Przyrodniczego) wykonano w ostatnim 50-leciu szereg opracowań zleczanych przez jednostki administracyjne i gospodarcze. Wydane drukiem „50-lecie studiów geodezyjnych we Wrocławiu” obejmuje także wykaz tych prac. Z ciekawych wymienić można m.in. różnorodne opracowania z fotogrametryczno-architektonicznej inwentaryzacji obiektów oraz opracowania fotolotnicze. Są to m.in. zdjęcia lotnicze miasta Poznania dla celów urbanistycznych, ze szczególnym dążeniem do wykrywania samowoli budowlanych, także fotolotnicza inwentaryzacja hydrologiczno-hydroprotekcyjna rzeki Wisły od Oświęcimia do Tczewa – w okresie wielkiej suszy – sierpień 1992.

W zakończeniu, patrząc na uczestników Sympozjum – wyrażam pogląd, iż ilość uczestników jest imponująca. Jednakże większość z nich, pracujących zawodowo lub naukowo w fotogrametrii i teledetekcji, nie są członkami Polskiego Towarzystwa Fotogrametrii i Teledetekcji, które jest sekcją naukową w Stowarzyszeniu Geodetów Polskich. Należałoby – według mnie – to zmienić.